

Červencové pranostiky

Červenec žne žita, višně k tomu vítá.

Co červenec neupeče, to již srpnu neutěče.

Nebyl -li červen dostatečně deštivý, dodá vodu až červenec a přidá ještě mnohé bouře.

V červenci do košile rozdělěj se a v prosinci po uši oděj se!

Jak je teplý svatý Jakub, tak studené jsou vánoce.

Zvětšují-li na Svatou Annu mravenci své hromady, lze očekávat tuhou zimu.

Když dne ubývá, horka přibývá.

55. ročník

ČERVENEC 2014

Obecní úřad a TJ Sokol si Vás dovolují co nejsrdečněji pozvat na

Šebetovskou pout' 2014

Pátek 25. července

Předpout'ová zábava

V zámeckém parku od 21 hodin hraje k tanci a poslechu skupina **KROUNEX**. Od 23 hodin velký koncert vítězky Superstar 2013 **SABINY KŘOVÁKOVÉ**. Vstupné jen 90 Kč.

Sobota 26. července

Tradiční fotbalový turnaj v malé kopané o bečku piva, od 13 hodin na hřišti na koupališti.

Pout'ová zábava

Hraje skupina **AKCENT**, začátek ve 21 hodin. O půlnoci beauty přehlídka „**GOTIKA**“ Studia Pulli. Vstupné jen 60 Kč.

Neděle 27. července

Mše svatá v kapli svaté Anny, v 10:30 hodin.

Výstava historických retro kočárků a panenek, od 11 do 16 hodin v prostorách hasičské zbrojnice. Vstupné dobrovolné.

Zábavné odpoledne v zámeckém parku. Od 15 do 18 hodin hraje a vtipným slovem provází lidová dechová hudba **HOLÓBKOVÁ MOZEKA** z Protivanova. Vstup zcela zdarma.

Připraveno je bohaté občerstvení, dobroty opékané na roštu, široký výběr kvalitních alko i nealko nápojů, pout'ové atrakce přímo v areálu. Veškerý stánkový prodej je bez poplatku.

Oznámení dovolené

V pondělí 28. července bude knihovna z důvodu čerpání dovolené uzavřena.

Mudr. Macháčová oznamuje čerpání dovolené od pátku 1. srpna do pátku 15. srpna 2014. Sestra bude v ordinaci přítomna ve dnech pondělí, středa a pátek od 7:30 do 10:30 hodin. V případě akutních stavů zastupuje MUDr. Pavel Doležel v ZS Velké Opatovice - po, st, pá 7:30 - 10 hodin, út 11 - 15 hodin, čt 13 - 15 hodin.

Případně Dětská pohotovost Nemocnice Boskovice, po – pá 17 - 22 hodin, so, ne 8 - 20 hodin.

Poděkování

Dne 31. 5. 2014 jsme společně s Akéla Skaut Šebetov, Obecním úřadem Šebetov a hlavně s nově vznikajícím Mateřským centrem Šebetov, pořádali Dětský den v parku. Přípravy Dětského dne byly trochu náročnější. ☺ Ještě v den konání jsem si všichni vyhrnuli rukávy a pustili se do úpravy plochy parku a okolí parketu. Posekali jsme, vyčistili hrubé odpadky z pódia, vynosili jsme lavice, utřeli stoly a připravili zázemí nejen pro našeho VIP hosta, premiéra Vlády ČR pana Bohuslava Sobotku (který se i zúčastnil některých disciplín), ale především pro naše děti a jejich rodiče. Zázemí hospůdky v parku bylo zapotřebí hodně zkulturnit, abychom se všichni cítili během dne dobře. Celkově věřím, že i přes občasně přeháňky, jenž nám počasí doprálo, se nám Dětský den 2014 podařil a po dlouhé době jsme opět uspořádali něco pro nás místní ale hlavně pro naše děti. Ty zde měli možnost si vysoutěžit několik set Šebíků – místní měnu České národní šebetovské banky a za tyto Šebíky si pak v naší směnárně vybrat a „koupit“ velké množství sladkostí a různých odměn, které si naši malí i velcí soutěžící opravdu zasloužili.

Dovolte mi tímto ještě jednou poděkovat všem, kteří nám pomohli s přípravou parku (a že to byla vážně fuška, hlavně kvůli času) a bez kterých bychom nemohli mít na naše skromné podmínky, tak příjemný den. Děkuji spolku Akéla Skaut Šebetov, za perfektně udělané lanové centrum a celkovou pomoc s pořádáním sobotního dne, Obci Šebetov za zapůjčení aparatury k ozvučení a dalších věcí. A hlavně Mateřskému centru Šebetov, pod vedením Hany Hlubinkové, která se nezalekla výzvy na pořádání Dětského dne a připravila společně s námi všemi příjemné odpoledne v parku.

Dále poděkování patří všem našim sponzorům, ale i místním dodavatelům, živnostníkům a firmám, jenž poskytli sponzorské dary, nebo nabídli své služby a zboží za vstřícné ceny pro naše děti. Ale veliké poděkování patří hlavně našim dětem a rodičům, že byly tak šikovné, zvládli všechny úkoly a soutěže a vydrželi s námi až do konce.

Věřím, že příští rok se sejdeme ještě ve větším počtu a užijeme si spoustu zábavy a soutěží. Děkuji všem.

Petr Němeček, starosta Tělovýchovné jednoty SOKOL Šebetov

Z našich škol

Píší dnešní noviny, začínají prázdniny. Sluníčko už volá: „Zavírá se škola!“

Školní rok 2013/2014 skončil a děti si užívají zasloužené prázdniny. Však mají na ně právo, vždyť se za celý rok tolik napracovaly. Při svých hrách a činnostech získávaly znalosti, dovednosti a zručnost.

V září 2013 nastoupilo do MŠ 28 dětí, ve věku od 2,5 do 6 roků. I když je kapacita 30 dětí, podle nového nařízení smí MŠ navštěvovat 24 dětí a s povolením pana starosty může být daná výjimka na 28. Podle složení třídy to bylo 14 dívek a 14 chlapců.

Jen co se děti rozkoukaly, v říjnu se školní družinou a s rodiči

provětraly draky, opekly špekáčky a zjistily, že již maminku ve školce nepotřebují.

Během podzimu jsme jezdili s dětmi se ZŠ a MŠ Vanovice do lázní v Boskovicích. Měli jsme odborné vedení a 10 plaveckých hodin jsme si užili až až... Mikulášská besídka s velkým čertem všem rodičům dokázala, že jsme sice malí, ale šikovní. Kroužek hry na flétnu navštěvovalo 8 dětí a jsou znát výsledky, které děti předvedly svým maminkám na mikulášské besídce. Den matek jsme letos pojali formou pohybu, aby se mohli předvést i ti stydlíci... No, ruku na srdce, kdo z Vás dospělých by si bez trémy stoupl před tolik diváků? Další akce, na kterou se každý rok těšíme, byl maškarní bál, kterého jsme se snad všichni zúčastnili a vyřádili. Celý rok - 12 lekcí, provázela paní učitelka předškoláky s rodiči v edukativních skupinách – příprava na školu. V listopadu jsme si připadali jako na táboře. Díky dotaci získal pan starosta peníze na nový kotel a my měli školku v hasičárně, kde bylo vše provizorní, ale úžasné – děkujeme! Na Den země jsme se zaměřili na čistotu vás dospělých a sledovali, zda třídíte odpad a ukládáte do kontejnerů, nebo ho vyvážíte do lesa? Dopadlo to dobře, les a naše trasa, která končila na koupališti dopadla na výbornou. Nemyslete, i my společně s personálem MŠ odvážíme plasty a sklo tam, kam patří. Nejvíce se těší děti na svůj svátek, neboť již bývá pravidlem, že celé dopoledne zdobí naši zahradu skákací hrad. Počasí s námi laškovalo, ale dobře to dopadlo. Všichni jsme se unavili natolik, že snad nebylo nikoho, komu by se nechtělo na lehátku odpočívat. Během školního roku byly v MŠ pracovní dílny, kde společně pracovali rodiče s dětmi. Velmi oblíbené bývá společné strojení stromečku a pečení nepečeného cukroví. V květnu jsme se vypravili na výlet do Lysic, společně se školkou z Valchova a Němčic. Prohlédli jsme si zámek, plnili úkoly, které nám dávala paní kastelánka a na závěr nám šermíři předvedli svoje umění. Potom jsme šli do krásné zámecké zahrady. I návštěva nového hřiště ve Vanovicích se nám líbila. Výlet s rodiči je vždy lákavý, neboť mám svoje rodiče celý den pouze pro sebe. I letos jsme byli v ZOO, ale v Olomouci. Další týden jsme jeli do Boskovic na bublinkovou show. Některé kamarády nám klaun schoval do bublin, ale i my jsme si mohli vyzkoušet dělat obrovské bubliny. 30. června opustilo naši MŠ osm školáček, kterým z celého srdce přejeme hodně úspěchů ve školním a dalším životě. Bývá již dobrým zvykem, že nás navštíví paní Hachlerová a pan starosta Čížek a s našimi školáčky se rozloučí. V životě už to tak chodí, že něco končí a něco nového začíná. Na jejich místo v září nastoupí šest nových dětí, na které se již těšíme.

Sladké prázdniny začínají a proto přeji, a to nejen našim dětem, hodně sluníčka, plno krásných zážitků a úsměv na tváři!

Za kolektiv MŠ Pešová Ilona

Talent, vtip a elán, to je Pavel Helan!

Jako tomu bylo loni, tak i letos v půlce měsíce května bylo ve škole vyhlášeno detektivní pátrání. Všechny děti se tak vžily opět po roce do role detektivů. Úkol však nebyl vůbec lehký. V loňském roce jsme pátrali po tom, kdo je to Petr Bende, který nakonec přijel k nám do školy zahrát a zazpívat. Letos jsme pátrali jsme po osobě, která se pohybuje v blízkosti našeho loňského hosta Petra Bende a k dispozici jsme měli pouze jednu fotku hledané osoby. Avšak děti se projeví jako zkušené detektivové, kteří by dali na frak i Sherlocku Holmesovi. Do pátrání děti zapojily své rodiny a využily především počítač a internet. Naučily se a procvičily, jak vyhledávat informace, pracovat s obrázky, upravovat text nebo nové informace zpracovat vlastním přepisem a doplnit vlastnoručně kreslenými obrázky. Detektivní pátrání bylo ukončeno v pátek 6. června, kdy se ve škole sešly krásné a nápadité práce malých detektivů, kteří správně vypátrali, že hledaný se jmenuje Pavel Helan a je zpěvák, skladatel, muzikant a finalista soutěže Československo má talent. A co bylo nejlepším překvapením? Stejně jako

v loňském roce, i letos nás hledaný host Pavel Helan navštívil přímo ve škole. I přes tropické počasí, které ve středu 11. června převládalo, nám přijel zahrát, zazpívat a vyhlásit nejlepší detektivní práce, které vytvořili Adámek a Daneček Stloukalovi, Adrianka Ožvoldíková a Oliver Jekl. Výhercům Pavel daroval CD s věnováním. Hned poté se dal do předčítání hudební pohádky od Ilji Hurníka, u které se malí i velcí znamenitě bavili. Jako třešnička na dortu pak byly písničky Zahrádka nebo iBůh.

Doufáme, že tato návštěva byla pěkným zážitkem pro všechny malé i velké. Velký dík patří hlavně našemu hostu Pavlu Helanovi za jeho čas, který s námi ve škole strávil, za milá slova a krásné písničky, které nám budou znít dlouho v uších a rádi si je budeme pobrukovat. *Bc. Kamila Koutná*

„Požární ochrana očima dětí“

V dubnu 2014 se žáci naší školy zapojili do výtvarné a literární soutěže „Požární ochrana očima dětí – 2014“, kterou každoročně pořádá Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Již po několik let jsme zaslali do soutěže výtvarné práce, ale letos poprvé jsme se zúčastnili i literární soutěže. V okresním kole se umístila naše žákyně 3. ročníku Adriana Ožvoldíková se svojí básní na 3. místě. Následně postoupila do krajského kola, kde obsadila krásné 2. místo a postupuje do celorepublikového kola. Adriance touto cestou děkujeme za skvělou reprezentaci školy a držíme palce! *J. Manová*

ADRIANKA OŽVOLDÍKOVÁ

Hasiči

Na náměstí sířera poufá,
každý se z toho hned kouká.

Kolik hasičů přijede
a jakli se hasičské auto rozjede.

Hasiči k požáru rychle míří
a dofaří, že svobodu mají.

Při požáru svůj život riskují,
párto svou službu mají.

V lese pláň založil,
kuriska co síma mám oběd uvařil.

Ted' nás oheň uhasil,
a kuriska pomohl.

Big benokrád' všeho dobrého dopadlo,
oheň se včas uhasil povedlo.

Jedho žijte aji pashojilo
a oběd ho bude stát jak drako.

Hasičské práce si moc vážím
a až po tom mít hasiči děkujeme
a slib přidávám,
že si se sirlami král nebudeme.

Jak třídíme papír ve škole

Ve škole 2x do roka odevzdáváme starý papír. Na podzim a na jaře. Letos jsme na podzim nasbírali 1.323,5 kg a na jaře 1.511,4 kg papíru. Na jaře jsme nasbírali o 187,9 kg více. Celkem za celý rok jsme nasbírali 2.834,9 kg papíru. Zachránili jsme tak 48 stromů, protože 1 tunou papíru zachráníme 17 stromů. A ušetřili jsme 50% energie a 40% vody potřebné pro výrobu nového papíru za 1 tunu vytríděného papíru. Díky nám se ušetřilo 141% energie a 113% vody. Tříděním papíru chráníme přírodu. *Daniel Stloukal, 4. ročník*

Čistička odpadních vod v Šebetově

Dne 15. 5. 2014 jsme byli u čističky, kde nás doprovázel starosta obce Zdeněk Čížek. Voda, která sem přitéká, je znečištěná špínou a výkaly. Voda přitéká korytem a pokud hodně prší, koryto přeteče. Voda se čistí v nádrži, do které se přidávají bakterie a čistá voda oteče do potoka. V budově vedle čističky je kancelář a skříň, na které jsou tlačítka na ovládání čističky. Moc se mi tam líbilo! *Honza Odehnal, 4. ročník*

Z činnosti hasičů

V sobotu 7.6.2014 se v naší obci uskutečnilo 9. kolo Okresní ligy mládeže (OLM). Byl to již 19. ročník soutěže hasičské mládeže a 1. ročník dorostu „O pohár starosty obce“. Mladí hasiči soutěžili tradičně v parku ve štafetě CTIF a na návsi v požárním útoku. Letos poprvé byla soutěž rozšířena i o disciplíny pro dorostence. Dorostenci soutěžili na návsi v disciplíně Dvojboj a uvnitř hasičské zbrojnice na dorostence čekalo 15 testových otázek. Soutěže se zúčastnilo celkem 15 družstev mladých hasičů (7 mladších a 8 starších). Dorostenců bylo celkem 40 v kategoriích mladší, střední a starší dorostenci a dorostenky. Vítězem družstev mladších žáků se staly Velké Opatovice a ve starších žácích Petrovice. Naši mladší žáci skončili na 5. místě, v OLM jsou průběžně na 22. místě.

Důvodem vzniku soutěže dorostenců je, že od letošního roku se změnila kategorie dorostu. Nově se jedná o dorostence mladší ve věku 13 a 14 let, střední ve věku 15 a 16 let a starší 17 a 18 let. Ale hlavní skutečnost je, že naši někteří mladí hasiči již odrostli a byli zařazeni do kategorie středních dorostenců. Jedná se o Míšu Juřicovou, Matěje Kopala a Tomáše Tvaroga. Jejich umístění na soutěži bylo následující. V kategorii střední dorostenky byla Míša pátá, v kategorii střední dorostenci skončil Matěj sedmý a Tomáš desátý. Průběžné výsledky dorostu: Mates Kopal - 8. místo a Tomáš Tvarog - 12. místo z 22 dorostenců, Míša Juřicová - 9. místo z 10 dorostenek. Naši soutěže se zúčastnili i dorostenci, kteří v neděli na krajském kole postoupili na Mistrovství ČR.

Kompletní výsledky Poháru starosty najdete na stránkách šebetovských hasičů (www.hasicisebetov.cz). Celkové umístění našich zástupců v OLM najdete na stránkách okresní odborné rady (www.oormblansko.wz.cz). Na závěr bych rád poděkoval soutěžícím, rozhodčím, hasičům a všem ostatním, kteří pomohli důstojně zvládnout letošní soutěž. *Jiří Habala vedoucí mládeže SDH Šebetov*

Nabídka služeb

Sběrna odpadů je otevřena každou lichou sobotou od 14 do 15 hodin, tedy: **19. července, 2. srpna a 16. srpna 2014.**

Odvoz popelnic

Odvoz ve čtvrtek 1x za 14 dní, tedy **17. července, 31. července, 14. srpna a 28. srpna 2014.**

Reklamace neodvezených nádob vyřizuje dispečer pan Lorenc z firmy SITA Boskovice, telefon 724 761 642.

Knihovna je otevřena každé pondělí od 14 do 17 hodin. V pondělí 28. července má však dovolenou.

Telefony na ohlášení poruch:

Obecní internet – 736 484 631, o víkendech – 731 413 488.

Programy v kabelovce – SMS na číslo 602 836 939.

Klípky-střípky

* Společnost E.ON oznamuje přerušení dodávky elektrické energie dne 22. července 2014 od 7 do 17 hodin v Kapouňatech, od domu Kalandrových po konec obce směr Kořenec.

* Od houpaček v části Kopec musela být odvezena lavečka. Ačkoliv byla betonová, v provedení ANTIVANDAL, jedné nedávné noci byla neopravitelně zničena /prý se ví kým/.

* Na webu obce najdete další zdigitalizovanou kroniku, tentokrát z roku 1975. Sbíрка tehdejších a historických událostí je velice zajímavé počtení - konfiskace zámku, zahájení provozu SZP a mnoho dalšího. Dále byly přidány například snímky ze slavnostního ukončení školního roku v ZŠ či galerie zbrusu nových leteckých záběrů obce. Web je prakticky denně aktualizován a doplňován o aktuální sdělení či hlášení rozhlasu. K mojí velké radosti tohle moje dítko dosáhlo za deset měsíců své nové podoby 65 000 přístupů. Na web menší obce naprosto skvělý výsledek. Mimo hlavní stránku, foto a video sekce jsou nejvíce navštěvované moduly *Novinky, Hlášení rozhlasu, Meteostanice on-line* či webkamera na koupališti.

Vzpomínka

Dne 26. července 2014 uplyne 5 let od úmrtí paní Márie Syrovcové.
Za tichou vzpomínku děkují synové Ad'a a René s rodinou a manžel Milan.

Dne 5. července uplynulo již osmé smutné výročí, kdy nás navždy opustil náš drahý Mojmir Dostál.
Vzpomíná rodina Dostálová a Pospíšilova.

Inzerce

Prodejna Domácí potřeby Langer rozšiřuje nabídku o drobný sortiment potravin např. nudle, žitnou mouku, bylinkové koření či prémiové ořechové tyčinky a další.

Koupím rodinný dům se zahradou v Šebetově nebo v blízkém okolí. Může být i k opravám. Tel.: 721 332 622.

Nabídka daňového a účetního poradenství, vedení mzdové agendy, daňové evidence, podvojného účetnictví, zastupování na úřadech, rekonstrukce účetnictví zpětně. Lenka Mišovicová, Šebetov 166, 679 35. Mobil: 774 419 595, tel.: 541 231 113. Email: lenkamisovicova@seznam.cz, [www.http://lenka-misovicova.katalog-ucetnich.cz](http://lenka-misovicova.katalog-ucetnich.cz).

Coleman.si
množství pro střešní a fasády

„Poradím Vám s každou střechou, fasádou a izolací“

„Je to jednoduché, přijedu k Vám, zaměřím objekt, navrhu optimální řešení, spočítám cenu a když se Vám to bude líbit, rád vše dodám.“

Nakupte u Colemanu a započte se do soutěže Smršť vlnher. Jan Coleman Vám vrátí za Vaše nákupy zpět až 20.000 Kč. Jen v Colemanu 2000 vyhrává každý zákazník.

Za své nákupy získáváte body - COLY a za ty můžete u nás nakoupit zdarma materiál z naší nabídky.

Odvaděč vody do sudu
Cena od 134 Kč/ks vč. DPH
Za odvaděč vody pozinkovaný 80mm
Pouze pro držitele věrnostních karet
cena od 127 Kč/ks vč. DPH.
V nabídce i jiné průměry a materiály (lakovaný pozink, měď, titanželezo, hliník)

Jen v Colemanu nakoupíte kvalitní řezivo a ještě ušetříte. Např. latě 40x60 mm, Impregnované za nejlepší cenu na trhu. Exkluzivní cena 16 Kč/dm vč. DPH. Ihned k odběru!
Dále v nabídce: příkna, hranolky, OSB desky, palubky

Nejkvalitnější česká pálená krytina se zárukou 33 let!
Pouze v Colemanu za exkluzivní cenu od 16,99 Kč/ks (vč. DPH)

BRAMAC
STŘECHNA NA CELY ŽIVOT

ROCKWOOL
STŘEŠNÍ A FASÁDOVÉ ISOLACE

SATIAM
střešních - okapy - trapázy

TONDACH
střešního dělá dům

Váš poradce: Martin Prokop, mobil: 725 675 627
OBCHODNÍ CETRUM SVITAVY,
Olomoucká 26A/1759, 568 02 Svítavy, tel: 461 324 740
www.coleman.cz
prodáváme i na internetu - <http://e.coleman.cz>

Výrobky těchto partnerů u nás nakoupíte výhodněji.

Pohled

do historie obyvatel a domů obce Šebetov

Zápis porodů.

*Hermína Hrdá po anabaptistech
v Šebetově v 1811. ř. 1811.*

Porodní báby dokončení z čísla 20

V únorové příloze Zpravodaje jsme se seznámili se třemi ženami-porodními bábami, které působily v naší obci od poloviny devatenáctého století do začátku století dvacátého. Připomeňme si - byla to Terezie Holubová, Mariana Ronovská/Menšíková a konečně Marie Koutná. Zatímco dvě první jmenované žily v Kninících a do Šebetova docházely, Marie Koutná (ač byla z Kniníc) od podzimu 1872 trvale bydlela v Šebetově. V následujících dvaceti letech se střídala u zdejších rodiček s Marianou Ronovskou/Menšíkovou, od roku 1892 pak necelých dvaadvacet let s Annou Ochmanskou. A právě porodní bábě Anně Ochmanské, která nastoupila v Kninících po Marianě Menšíkové, je věnována další, v pořadí čtvrtá kapitola.

Příběh čtvrtý

ANNA OCHMANSKÁ

Životní příběh porodní báby Anny Ochmanské, roz. Laštůvkové z Okrouhlé, se ani v nejmenším nepodobá poněkud hektickým osudům žen - porodních báb, o nichž jsme si dosud vyprávěli. Naopak, ať na něj nahlížím z jakékoliv strany, působí na mne dojmem harmoničnosti, vyrovnanosti, možná i skromnosti; cítím z něho pokoru, štěstí a lásku, - lásku k rodině, k práci.

Anna Ochmanská se porodnictvím věnovala bez dvou roků neuvěřitelných padesát let, tedy jinými slovy jejíma rukama prošly celé dvě generace dětí narozených nejen v Kninících, ale v menším počtu i v Šebetově, ve Vážanech či v Sudicích.

Anna se narodila 25. února 1868 v čp. 29 na Okrouhlé. Otec, domkař Josef Laštůvka pocházel z Okrouhlé stejně jako matka Josefa, roz. Příkrylová (její matka Terezie Liznová byla ze Světlé).

V soupisu obyvatel Okrouhlé z r. 1890 najdeme u Annina jména poznámku, že je v obci „trvale nepřítomná“ a dále, že slouží v Kninících. - „U koho?“ napadlo mne, načež jsem začala pátrat po bližších podrobnostech. Hledání mi sice zabralo chvíli času, nicméně kýžený výsledek se nakonec přece jen dostavil. A neříkám, že mne nepřekvapil. V jednom ze seznamů se mi totiž podařilo objevit zápis, který jasně hovoří o tom, že ke dni 4. 1. 1889 nastoupila Anna Laštůvková z Okrouhlé do služby k Čeňkovi a Marii Menšíkovým na čp. 104 (Kninice). - Ano, právě k oně Marii Menšíkové, o níž jsme si vyprávěli v únorovém čísle Zpravodaje, a tedy již víme, že mezi lety 1865-1892 působila jako porodní bába v Kninících a v Šebetově.

Zda se Anna dostala k Menšíkovým do služby náhodou, načež o práci porodní báby projevila zájem sama až někdy později, či tomu bylo naopak a Anna nastoupila k Marianě Menšíkové hned od počátku řekněme do „učení“, tedy jinak s cílem získat praktické zkušenosti, které by jí později usnadnily studium na lékařském lyceu v Olomouci, se již dnes bohužel nedovíme. Nakonec, ať již to bylo jakkoliv, podstatné je, že po třech letech (v r. 1892) se Anna, v té době již provdaná Ochmanská, stává skutečně diplomovanou porodní bábou.

Na první asistenci si však ještě musí nějaký ten týden počkat. Až 29. srpna 1893 konečně pomáhá na svět prvnímu dítěti: Růženě, dceři svobodné matky Anny Kotoučové z Vážan, která v tu chvíli sloužila v Kninících na čp. 132.

V šebetovské matrice narozených najdeme jméno Anny Ochmanské poprvé až 3. června 1895 u porodu dcery manželů Loníkových, kteří v danou chvíli bydleli v podruží na čp. 66 (Kopeč). - Anna Ochmanská neasistovala u Loníkových náhodou. Matka dítěte, Veronika roz. Zavadilová totiž pocházela z Kniníc. A ke Kninícím, případně k Okrouhlé, mělo bližší vztah i dalších pět rodiček, které Anna Ochmanská do konce prosince roku 1903 v Šebetově navštívila: Grulichovi na čp. 99, Lujkovi na čp. 98, Bušinovi na čp. 95 a konečně Dvořákově na čp. 32. Ani v následujících letech se jméno Anny Ochmanské ve zdejší matrice příliš často nevyskytuje. Zlom nastává až kolem roku 1912. Anna Ochmanská stále častěji zastupuje zdejší porodní bábu Marii Koutnou (viz Zpravodaj II/2014), a když ta v květnu 1915 (ve svých dvaosmdesáti letech) babičkou živnost ukončí, plně zaujímá její místo. V rozmezí od května 1915 do září 1920 pak pomáhá na svět všem šebetovským dětem.

Napříč tomu, že na podzim 1920 nastupuje do Šebetova nová porodní bába Hermína Hrdá, zůstává Anna Ochmanská i v dalších letech poměrně častým hostem u zdejších rodiček. Od roku 1925 však intenzita jejich návštěv postupně klesá; na počátku 30. let dochází do obce už zcela výjimečně. Poslední záznam s jejím jménem najdeme ve zdejší matrice k 24. prosinci 1936.

Jaké má mít schopná porodní bába vlastnosti?

1. By bába k náležitému konání ouřadu svého při dobrém zdraví byla, neb churavá a rozmazaná bdění noční a jiné nesnáze denní těžce snese. Budiž tělem čistá, bez ohavných osutin, bez svrabu a jiných neřestí. Ruce bába měj jemné, citlivé.

2. Mimo tělesnou tu vlastnost, budiž bába prostředního věku, 20-30 let, totiž ona jenžto do učení teprve přichází. Mladá obyčejně bývá nepovázlivá, zřetěšená, bez důvěrnosti obecné. Příliš letitá zapomnělá, nedostatečná, nevrhá a často předsudků plná.

3. Cenu báby povyšuje a mnozí nápodobně: šlechtnost a čitelnost srdce, bedlivost v jednání, opatrnost, střídmost, povázlivost, trpělivost, přívětivost, svědomitost ve všem konání. Budiž bába nepřítelkyň zvanivosti, klevet, opilství, milovnice čistoty.

Úvod k babení (1804)
Antonín Jungmann

Anna LAŠTŮVKOVÁ

* 25. únor 1868

Okrouhlá 29

× 19. červen 1892, Benešov

Josef OCHMANSKÝ, Kninice 50

• Kninice 50

Josef *1892 -†

Františka *1894 -†

František *1904 -†

† 18. prosinec 1941

Kninice 50

Anna Ochmanská vykonávala práci porodní báby - od r. 1928 porodní asistentky, jak znělo nové označení této profese - v Kninících a ve Vážanech až do r. 1941, přičemž ještě do jara téhož roku asistovala v podstatě u každého zdejšího porodu. Během léta 1941 ji však stále častěji stírá Šebetovská porodní asistentka Hermína Hrdá. Zcela poslední porod, u něhož najdeme jméno Anny Ochmanské, pak pochází z kninické matriky a je zapsaný k 13. prosinci 1941.

Na začátku kapitoly jsem se zmínila, že osobní, respektive rodinný život Anny Ochmanské patřil z pohledu tehdejší doby přece jen mezi ty šťastnější...

Lístek z památníku

Na Annu Ochmanskou zavzpomínala nedávno paní Ludmila Fialová z Kninic.

„Bylo to před válkou, kolik mi mohlo být? Pět, šest roků? Seděla jsem s ostatními dětmi na schodech u nás před domem ve Vanovské ulici, když šla paní Ochmanská kolem. Zastavila se a jedné holčičce, myslím, že byla od Zemánků, povídá: Dones mi pětkorunu, a já ti donesu děvčátko. Když jsem to uslyšela, rozplakala jsem se. Přišlo mi totiž strašně lito, že kamarádka bude mít nového sourozence, a já ne. Že na mne paní Ochmanská zapomněla...“

Když nad tím dnes přemýšlím, říkám si - bodejť by mi ještě někoho nabízela, když nás už bylo doma dvanáct! Jinak to byla taková drobná, laskavá paní...“

„... taková milá babička. Víte, já bych jí podobou přirovnala k Jarmile Kurandové, když hrála Babičku...“ doplnila svého času obraz poslední kninické porodní báby Anny Ochmanské paní Jarmila Křížová ze Šebetova.

Co dodat více.

Dne 19. června 1892 se Anna provdala za domkaře Josefa Ochmanského z Kninic čp. 50. O rodině Ochmanských, potažmo o původu příjmení „Ochmanský“ (vyskytuje se u nás zcela výjimečně, pravý opak najdeme v sousedním Polsku - „Ochmanski“ či v Německu - „Hoffman“) jsem podrobně psala ve Zpravodaji městyse Kninice v červnu loňského roku. Odkazují tedy na tento článek (ke stažení na příslušných stránkách) a v následujícím textu pouze připomenu potomky Anny a Josefa Ochmanských.

Manželům Ochmanským se narodily tři děti. Nejstarší syn Josef (nar. 30. 5. 1892) se vyučil zedníkem, načež pokračoval ve studiu na průmyslové škole. Později působil jako stavební kreslič v Rajhradě; k r. 1924 jako technický úředník v Brně. V r. 1935, tedy po povinných deseti letech trvalého pobytu, obdržel domovské právo v Brně. Dcera Františka (nar. 17. 1. 1894) se v r. 1916 provdala v Brně u sv. Tomáše za J. Koutného z Kninic čp. 75. Když tento zemřel, vzala si (1924) rolníka J. Blažka z Rájce. Nejmladší syn František (nar. 13. 3. 1904) se vyučil zámečnickem u Fr. Novotného v Boskovicích. Dne 12. února 1929 se oženil s Annou Ševčíkovou (nar. 4. 8. 1906) z čp. 32 v Kninících, dcerou Valentína Ševčíka (z čp. 33, později na čp. 29 a čp. 32) z jeho druhého manželství s Annou Pospíšilovou z Horního Štěpánova. (Z prvního manželství s Marií rovněž Ševčíkovou z čp. 29 měl Valentin vedle dvou deček jediného syna Františka, usedlého později na čp. 29 v Horních Podsedkách, otce celkem třinácti dětí, z nichž třetí v pořadí byla moje babička Marie).

Josef Ochmanský zemřel koncem července r. 1941 na zánět plic. Porodní bába Anna Ochmanská přežila svého manžela jen o několik málo měsíců: zemřela 13. prosince 1941 a důvodem úmrtí byl rovněž zánět plic.

Příběh pátý

HERMÍNA HRDÁ

„To nestojí za to, vždyť je to kousek!“ pomyslel si a beranici, kterou držel v ruce, pověsil zpět na věšák. Jen tak, v pantoflích, s kabátem volně přes ramena vykročil ze svého bytu ven, do mrazivého podvečera. Čerstvý sníh mu křupal pod nohama, když přecházel ztichlou silnicí. Ač plný vnitřního neklidu, nespěchal. Zvolna sestoupal k protějšímu domu a zaklepal na okno. - V hostinci na křižovatce právě kdosi bouchl dveřmi; ozvěna harmoniky se odrazila od nedaleké zdi sladovny. To už ovšem nastávající otec Jan Horák, jinak učitel na zdejší obecné škole, nevnímal. Vracel se zpět do svého pronajatého bytu v domě čp. 4. A nešel sám. Doprovázela jej porodní bába Hermína Hrdá. Psal se 2. prosinec 1920.

Ten příběh jsem si pochopitelně vymyslela: ne tak již jména, místo, datum. Namítnete - vždyť v tom roce se narodilo v obci určitě víc dětí, proč tedy zrovna Horákoví? Důvod je prostý. Právě v učitelské rodině Jana Horáka vůbec poprvé v Šebetově asistovala (u porodu holčičky, která o čtyři dny později dostala jméno Marie) nově ustanovená porodní bába Hermína Hrdá. Pro úplnost je třeba dodat, že v tu chvíli bydlela na čp. 106. Proto stačilo Janu Horákoví pouze přejít silnici.

Hermína se narodila 15. září 1894 (zápis dokonce uvádí „o dvanácté hodině v poledne“) ve Vanovicích na čp. 70. Byla prvorozeným dítětem domkaře Františka Chalupy a jeho manželky Františky roz. Vítkové rovněž z Vanovic.

Těsně na prahu první světové války, tedy 15. července 1914, nastoupila Hermína do služby k šebetovskému lékaři Josefu Novákovi, který bydlel s rodinou na čp. 111. (O MUDr. Josefu Novákovi jsem psala v příloze Zpravodaje z dubna 2011. Jen dodám, že v současné době se snažím dohledat jeho potomky - další informace viz níže). A měl to být právě MUDr. Josef Novák, který přesvědčil Hermínu, aby se věnovala práci porodní báby. Zřejmě někdy během roku 1919 či počátkem roku 1920 si Hermína udělala v Brně porodnický kurz, a jak již víme, na samém konci roku 1920 mohla poprvé naplnit slib, který dala při závěrečných zkouškách, že totiž bude pomáhat těhotným ženám, rodičkám, šestinedělkám.

V listopadu 1920 se Hermína Chalupová provdala za Aloise Hrdého. - Alois se narodil 28. dubna 1895 v Šebetově na čp. 40. Byl v pořadí třetím dítětem Vincence Hrdého a Josefy roz. Lujkové ze Šebetova. Snad stojí za zmínku, že Vincenc a Josefa se vzali v roce 1890. Až do roku 1898 bydleli v podruží: nejdříve na čp. 13, později na již zmíněném čp. 40. Dne 3. srpna 1898 si od Josefa a Veroniky Kopalových koupili stavení čp. 106. Vincenc Hrdý v té době pracoval jako čeledín na panském: kolem roku 1910 jako kočí v lese. Jinak byl synem kováře Františka Hrdého z čp. 25 v Horním Zábrání. (*Historii kovářského rodu Hrdých jsem se velmi podrobně věnovala ve Zpravodajích městyse Kninice, jmenovitě v čís. 12/2012 a zcela aktuálně pak čís. 5/2014. Zpravodaje jsou ke stažení na příslušných stránkách.*)

Manželé Hermína a Alois Hrdý bydleli na čp. 106, tedy u Aloisových rodičů, do druhé poloviny června roku 1922. Poté se odstěhovali do podnájmu k Marii Longerové, vdově po panském důchodníkovi, na čp. 120 (viz Zpravodaj XII/2010). Na podzim roku 1923 přijímají nabídku MUDr. Karla Sázavského a jeho choti Anny, a následujících pět let bydlí v jejich nedávno dokončené vilce čp. 124. Konečně na podzim roku 1928 odcházejí do vlastního, nově postaveného domku čp. 128.

Přibližně do roku 1925 asistovala Hermína Hrdá téměř u každého druhého porodu v Šebetově. V dalších letech vyhledávaly zdejší maminky její pomoc stále častěji: od začátku roku 1937 do října 1947 pak - v té době již porodní asistentka - Hermína Hrdá stála na prahu života každého dítěte, které přišlo v obci na svět. (Výjimkou jsou pouze čtyři případy z doby protektorátu.)

Jak vzpomíná pan Jiří Hrdý, syn Hermíny Hrdé, převážně na kole, s porodnickou brašnou připevněnou k nosiči, objížděla jeho maminka okolní vesnice. - Tak především sem patřily Kninice, kde po roce 1941 Hermína Hrdá téměř bez výhrady zastoupila Annu Ochmanskou. Velmi často rovněž navštěvovala Vážany: zde se míjela se sudickou porodní asistentkou Františkou Mířkovou. Nu, a potom tu byl Horní

Hermína CHALUPOVÁ

* 15. září 1894

Vanovice 70

× 23. listopad 1920, Vanovice

Alois HRDÝ, Šebetov 24

• Šebetov 128

Zdeněk (*1926 -†)

Jiří (*1930)

†13. říjen 1947

Šebetov 128

